

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del mitj, núm. 20, botiga.

BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: fora de Barcelona cada trimestre Espanya, 8 rals, Cuba y Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals.

CARITAT PELS OBRERS!

UEDA tancada la suscripció que obrí la Campana de Gracia á benefici dels inundats de Múrcia.

Respecte á la distribució de fondos y efectes, ja saben que l'editor d'aquest periódich, Sr. Lopez, es precisament un dels delegats per anar á las provincias inundades. Per lo tant, ningú com ell podrá donar al públic la satisfacció deguda per lo que s'refereix al bon reparto.

Y are, havent cumplertja ab los de fora casa segunt las lleys de la noblesa y de la galanteria, hem de mirar pels nostres germans.

Barcelona atravessa ja fà molt temps una crisi horrible, espantosa.

Cada dia s'tancan novas fàbricas: cada dia augmenta l'nombre dels pobres treballadors, que ab salut per treballar y desitj de ferho, s'troben al carrer, sense un bossó de pá que dur als llabis.

Aquest estat es angustios, es terrible.

No s'tracta de una catàstrofe com la de Múrcia, Lorca y Orihuela; no s'tracta de una inundació qu'en pocas hores converteix un paradís en un camp de soletat, y pobles enters en cementiris; no s'tracta d'aquest espectacle dolorós, pero llamatiu que tenen totas las grans desgracias.

Las nostres miserias son més humils: avergonyides s'amagan: no tenen aquells mèdis de conmoure y d'establir una especie de contagi caritatius: cada hú sab lo que passa á casa sèva, y las cases en que passa alguna cosa, estan tancadas.

Pero imaginéuvs al pare de familia, acostumat á viure del treball, que, al faltarli la feyna, comensa á empenyar la roba, y á endeutarse, fins que l'hi diuban prou; imaginémnoslo l dia en que s' lleva y ja ha acabat los quefers, y no té una engruna de pí per ell, ni per la família: contemplém a la sèva esposa desolada, als seus fills plorant de gana y de fret...

Es possible que un home bò, que un home honrat, que un home laboriós dega passar aquests sufriments?

Y al pensar que això succeix no á una, sino á centenars de familias, esgarrifa.

Si: l'inundació s'ha ficat dintre de Barcelona: l'inundació més terrible de totes, la de la miseria!

A tots los cors nobles y generosos nos dirigim per un igual.

Si la primera de les virtuts es la del treball; com-

passió pels infelissons que haventla practicada sempre y volentla practicar encare, s'troben impossibilitats de ferho, á causa de las circunstàncies!

La societat té de remediar les más socials.

Una crisi es un d'ells, y la societat no pot permetre que cap dels seus membres mori de gana.

No, mil vegadas.

Si l'cor generós no n'aconsellés, ho exigiria la conveniencia de tots. Ningú té el deber de morirse de necessitat. Busquém, donchs, la manera de que no se ns exigeixi l'dret correlatiu: anticipém-nos a las necessitats, sortim al seu pas, y satisfém-nos.

¿Cóm?

Que ls que menjan encare, s'recordin dels que no menjan; que ls qu'encare treballan, se recordin dels que no tenen feyna. Que ls rics y poderosos se recordin dels pobres; que ls pobres no olvidin als que n'son més: que tots plegats considerin que ls homes som germans.

En tant que s'obran treballs públichs, en tant que s'crean juntas generals d'aussilis, La Campana de Gracia, filla del treball, y bona amiga dels que treballan, s'anticipa y obra desde avuy una suscripció pública á favor de tots los obrers sense feyna.

De tots los obrers, dihem, perque no volén fer distinció de classes: tots son prou desgraciats y tots mereixen per un igual la nostra atenció. Al socorro de tots ells se destina lo que recaudém.

Y are no falta sino, qu'en poch ó en molt, tots los que ns honran llegintnos, contribuixen á la nostra idea.

Lo nostre lema es aquest:

«Compassió pels nobles fils del treball! Caritat pels obrers sense feyna!»

P.K.

AIXÓ ES RES.

O saben alló de la senmana passada? Aquell Romero Robledo més terne y més tiesso que un carquinyoli sortint del forn; aquell Cánovas del Castillo fent la gara-gara y la trabeta al general; aquell Martínez Campos marejat y aturriuat com un tui-xó fora del cau, donchs tots tres s'han donat la mà y son més amichs y més camaradas que ls tres peus de una taula de menjador.

Si: las disputas de aquesta gent conservadora son com las disputas de cel-obert: molt soroll, molt escàndol, molts amenassas, y al cap-de-vall, l'ajuda á l'altre á pujar la gallada del pou.

Y are si que pot admétres la comparació; perque la gallada conservadora es Cuba.

Resulta que l'qu'estira afuixa, y l'qu'estava montat baixa de caball, y que tot s'arregla.

¡Romero Robledo, Cánovas, y Martínez Campos! Tres persones, y entre ells dos andalusos. Pero l'més andalús de tots, lo qui té més llengua y menos

fets, are ja l'coneixem: es lo pollo d'Antequera.

Malas enguanyadas garrofas las que s'menjan los caballs del seu esquadre! Si, perque aquests caballs y ls husars no moriran en cap camp de batalla: tot lo més que pot succeir es que s'morin de vellesa.

Pero lo que son las cosas! Mentrels déspres de unas cuantas consultas ab la cuixinera, convensuts de que ls millors principis son los principis y las postres del pressupuesto, y que per tot lo restant més, mica menos tant se val donar com no donar la libertat als negres, s'ueixen y s'concertan;

Mentrels diuhen que sobre ls interessos del país, hi ha ls interessos del pressupuesto;

Mentrels estudian la manera de eludir compromisos contrais, y entendre's com a bons germans, menjant y bebent;

Allá á Cuba, més tranquils que á Espanya, aquell caliu mal apagat, cubert ab lo pacte del Zanjón, s'encén y torna á treure flamas.

A alguns jefes que havian jurat fidelitat á Espanya tornan á las andades.

Allá hont no hi havia partidas, tornan á sortirne.

Aquells crits tant fatals á Espanya, extingits ab tanta y tant general alegria, tornan a resonar.

Y mentrels los husars d'Antequera tant aviat muntan com baixan de caball, lo capitá general de Cuba demana caballeria per telegrafo.

Mentrestant la prempsa ministerial diu com en Tony Grice:—«Aixó es res.»

Y surten de la Península déu mil homes.

Y s'declaran algunes províncies de Cuba en estat de siti.

Y s'buscan recursos per contenir la nova insurrecció.

Y el país, que ja respirava, torna á sentirse oprimit, molestat, angunios.

Efectivament: aixó es res; y si n'volen en castellà, nada y si n'volen en llatí *enihil*.

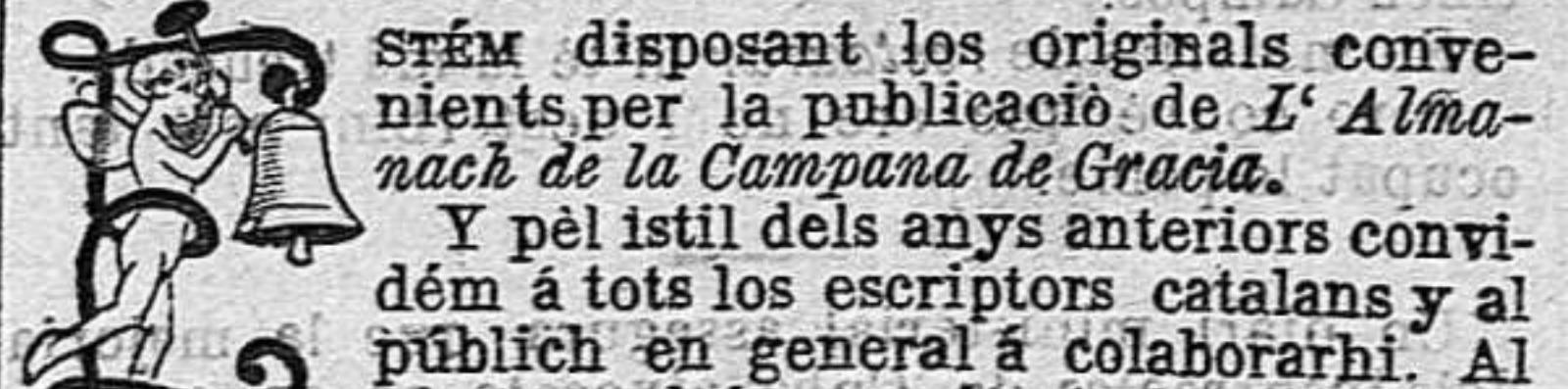
Aquest res significa per la pobre Espanya que tenim lo nihilisme conservador dintre de casa.

P. DEL Q. 15 anys

ESTAM disposant los originals convenientes per la publicació de l'Almanach de la Campana de Gracia.

Y pel istil dels anys anteriors convédem á tots los escriptors catalans y al públic en general á col·laborarhi. Al efecte podrán remetre's los originals fins lo dijens immediat, dia 27 del actual, en la llibreria de 'n Lopez.

ESTAM disposant los originals convenientes per la publicació de l'Almanach de la Campana de Gracia.

Y pel istil dels anys anteriors convédem á tots los escriptors catalans y al públic en general á col·laborarhi. Al efecte podrán remetre's los originals fins lo dijens immediat, dia 27 del actual, en la llibreria de 'n Lopez.

ESTAM disposant los originals convenientes per la publicació de l'Almanach de la Campana de Gracia.

Y pel istil dels anys anteriors convédem á tots los escriptors catalans y al públic en general á col·laborarhi. Al efecte podrán remetre's los originals fins lo dijens immediat, dia 27 del actual, en la llibreria de 'n Lopez.

ESTAM disposant los originals convenientes per la publicació de l'Almanach de la Campana de Gracia.

Y pel istil dels anys anteriors convédem á tots los escriptors catalans y al públic en general á col·laborarhi. Al efecte podrán remetre's los originals fins lo dijens immediat, dia 27 del actual, en la llibreria de 'n Lopez.

ESTAM disposant los originals convenientes per la publicació de l'Almanach de la Campana de Gracia.

Y pel istil dels anys anteriors convédem á tots los escriptors catalans y al públic en general á col·laborarhi. Al efecte podrán remetre's los originals fins lo dijens immediat, dia 27 del actual, en la llibreria de 'n Lopez.

ESTAM disposant los originals convenientes per la publicació de l'Almanach de la Campana de Gracia.

Y pel istil dels anys anteriors convédem á tots los escriptors catalans y al públic en general á col·laborarhi. Al efecte podrán remetre's los originals fins lo dijens immediat, dia 27 del actual, en la llibreria de 'n Lopez.

ESTAM disposant los originals convenientes per la publicació de l'Almanach de la Campana de Gracia.

Y pel istil dels anys anteriors convédem á tots los escriptors catalans y al públic en general á col·laborarhi. Al efecte podrán remetre's los originals fins lo dijens immediat, dia 27 del actual, en la llibreria de 'n Lopez.

ESTAM disposant los originals convenientes per la publicació de l'Almanach de la Campana de Gracia.

Y pel istil dels anys anteriors convédem á tots los escriptors catalans y al públic en general á col·laborarhi. Al efecte podrán remetre's los originals fins lo dijens immediat, dia 27 del actual, en la llibreria de 'n Lopez.

ESTAM disposant los originals convenientes per la publicació de l'Almanach de la Campana de Gracia.

Y pel istil dels anys anteriors convédem á tots los escriptors catalans y al públic en general á col·laborarhi. Al efecte podrán remetre's los originals fins lo dijens immediat, dia 27 del actual, en la llibreria de 'n Lopez.

ESTAM disposant los originals convenientes per la publicació de l'Almanach de la Campana de Gracia.

Y pel istil dels anys anteriors convédem á tots los escriptors catalans y al públic en general á col·laborarhi. Al efecte podrán remetre's los originals fins lo dijens immediat, dia 27 del actual, en la llibreria de 'n Lopez.

ESTAM disposant los originals convenientes per la publicació de l'Almanach de la Campana de Gracia.

Y pel istil dels anys anteriors convédem á tots los escriptors catalans y al públic en general á col·laborarhi. Al efecte podrán remetre's los originals fins lo dijens immediat, dia 27 del actual, en la llibreria de 'n Lopez.

ESTAM disposant los originals convenientes per la publicació de l'Almanach de la Campana de Gracia.

Y pel istil dels anys anteriors convédem á tots los escriptors catalans y al públic en general á col·laborarhi. Al efecte podrán remetre's los originals fins lo dijens immediat, dia 27 del actual, en la llibreria de 'n Lopez.

ESTAM disposant los originals convenientes per la publicació de l'Almanach de la Campana de Gracia.

Y pel istil dels anys anteriors convédem á tots los escriptors catalans y al públic en general á col·laborarhi. Al efecte podrán remetre's los originals fins lo dijens immediat, dia 27 del actual, en la llibreria de 'n Lopez.

ESTAM disposant los originals convenientes per la publicació de l'Almanach de la Campana de Gracia.

Y pel istil dels anys anteriors convédem á tots los escriptors catalans y al públic en general á col·laborarhi. Al efecte podrán remetre's los originals fins lo dijens immediat, dia 27 del actual, en la llibreria de 'n Lopez.

ESTAM disposant los originals convenientes per la publicació de l'Almanach de la Campana de Gracia.

Y pel istil dels anys anteriors convédem á tots los escriptors catalans y al públic en general á col·laborarhi. Al efecte podrán remetre's los originals fins lo dijens immediat, dia 27 del actual, en la llibreria de 'n Lopez.

ESTAM disposant los originals convenientes per la publicació de l'Almanach de la Campana de Gracia.

Y pel istil dels anys anteriors convédem á tots los escriptors catalans y al públic en general á col·laborarhi. Al efecte podrán remetre's los originals fins lo dijens immediat, dia 27 del actual, en la llibreria de 'n Lopez.

</

LA CAMPANA DE GRACIA.

at Anton de Vilamajor hi ha hagut per part rector del Remey de Vich, que es qui fà l'nomari, novas excomunions contra la *Campana de Gracia*.

Están excomunicats tots los qui la compran, y los qui la llegeixin, senten llegir ó'n guardan algun número, sense cremarlo.

Advertencia: quedan libres d' excomunió 'ls qui l' ensuman.

* * *

A Sabadell l' espresa de un fabricant està malalta de gravedat, cridan á un vicari, entra á l' arcoba, l' espòs se retira y aquell comensa á exortarla ab uns termes tant àgrees y ab un tò tan ofensiu y vèu tan alta, que l' espòs no té més remey que presentarse al quarto, trayent al carrer al minstre del Déu de pau y de perdó que tant mal cumplia l' seu deber.

Dugas horas després la malalta afectada vivament moria.

Se creu que l' vicari Fabregá obrá per esperit de venjansa, perque dos fills del desconsolat fabricant temps endarrera ván morir sense sagraments. ¿Qué 'ls sembla aquesta escena?

* * *

¿Y á Centellas?

Desitjariam saber en que consisteix un embolich que diuhen que hi há respecte dels fondos del Hospital que administrava l' rector de aquella parroquia.

Desitjariam saber perque l' rector y 'ls vicaris se 'n han anat, deixant abandonada la cura d' ànimis.

Desitjariam que l' governador civil ó l' bisbe de Vich parlessin; y si un ó altre no poden, la Junta provincial de beneficencia.

¿Qué passa á Centellas?

Nosaltres hem sentit molt rum rum, y es molt estrany que la rectoria 's quedí sense habitants, per que si bé 'ls que 's moren ó neixen, los enterran ó batejan respectivament per conducto de un' altre capellá, 'ls que volen casarse tenen de anar á Vich, segons disposició del Bisbe.

Tot aixó es molt estrany, y per ménos que tot aixó excomunican en lo bisbat de Vich á la *Campana de Gracia*.

Mereix nostre aplauso la empresa del teatro *Espanyol*. Després de posar en escena lo drama *Los Miserables* y de repartir ab aquest motiu un retrato de Victor Hugo, disposa pera l' diumenge *La guerra d' África* escrit en castellá y catalá per dos joves de aquesta ciutat. Sabem que l' obra será presentada ab aparato, prenenhi part á més de tota la companyia, aumentada ab nous actors, lo numeros coro la Fraternitat de Gracia, més de cent comparsas, gran número de figurantes, balls, etc.

A proposit per aquesta obra se han construit tots los uniformes dels voluntaris catalans per la sastreria de la Sra. Malatesta y una porció de accessoris de maquinaria. Uneixin aixó á que la entrada no costa més que un ral y mitj, que la companyia del Sr. Tutau ha arribat á ferse verdaderament popular y contin si faltarà gent al teatro. La *Campana* per sa part promet la assistència.

Sistema conservador:

Se necessita un arquitecto per restaurar la catedral de Leon, y l' conde de Toreno demana paré á l' Academia de bellas arts.

L' Academia l' hi indica al Sr. Madrazo, y l' conde de Toreno, no l' accepta y diu que ja se l' buscará.

Home, si l' ministre té l' dret de buscarse'l, ¿sabrián dirme á que vè molestar á l' Academia?

Lo mateix succeix quan s' ha de provehir una càtedra: lo tribunal d' oposicions fà una terna y si l' que ocupa l' primer lloc es un democrata l' conde de Toreno elegeix l' últim.

Llavors ¿á qué venen las oposicions?

Sempre l' mateix conde! Ell no está per oposicions de cap classe; primer que tot son los ministerials.

* *

Y á proposit de la catedral de Leon. ¿No vol un restaurador?

Jo n' hi sè un de primo-cartello: l' general Martinez Campos.

En matèries de restaurar hi té la mà trencada.

Pero convé que are no l' destorbin: està tant ocupat lo pobre!

Un diari ministerial assegura que la majoria dels insurrectes de Cuba aixecats en armas està formada de negres que buscan la llibertat.

Podria ser y ho crech molt bè.

Los negres que van alsarse la primera vegada, avuy dia son libres.

¿Qué té d' estrany que 'ls que han quedat esclaus busquin per medi de l' insurrecció l' camí de la llibertat?

Eells s' aprofitan de las imprevisions conservadoras.

Lo rector del poble de Corbera del Llobregat nos escriu una carta, diuent que may s' ha ocupat de la *Campana de Gracia*, ni en bè ni en mal, que no la lleixeix, y que no es cert que amenassés al metje ab tréureli 'ls parroquians si continuava llegintla. Lo metje del mateix poble confirma las afirmacions del rector.

¡Enhorabona! Y consti que ab molt gust fem aquesta rectificació confessant que qui va donarnos la noticia, vá informarnos mal.

Y no estranyi l' rector de Corbera que l' acussem de plà. Es una costum tant general per part del clero la d' hostilizar al nostre humil periódich, que un atach més 6 menos no 'ns sorprenia.

Lo rector de Corbera 'ns dona de passada una llissó de teologia. Diu que cap rector ni de poblet ni de ciutat té facultats per llansar excomunions. Per nosaltres la teologia y 'ls cànons son ciencias ocultas; pero consti que ab facultats ó sense elles nos excomunican, lo qual vol dir que no tots los rectors son tan escrupulosos com lo de Corbera.

Per xó no hi fà res: en los temps actuals, no hi ha res que dongui més qu' una excomunió de rector.

Y are que tornan á enviar soldats á Cuba per combatre l' insurrecció, creyém qu' es oportuna la següent pregunta:

Senyors del govern, ¿sabrian dirme com estém del pago de alcances als llicenciatxs de Cuba que ván combatre l' insurrecció passada?

Alguns dels soldats que han de marxar m' ho preguntan. Y es natural: per lo que 'ls altres han passat volen saber lo que 'ls espera.

A Gracia 's constitueix una Junta per socorre als obrers sense feyna.

Componen la Junta de Gracia personas de totas ideas y condicions, y atenen qu' està alí molt desarrollat lo protestantisme, hi ha també dintre de la Junta un pastor protestant.

Ara bé ¿saben què fà un gos quan l' hi trepitja la qua?

Donchs figúrinse l' *Correo Catalán* que l' hi trepijan la sèva. Crida y declama contra 'ls protestants, diu que es un culto prohibit per la lley, y demanda que la Junta exclueixi al indicat pastor.

Y com que quan un gos lladra, sempre hi ha algun altre que respon, al gosset carí, l' hi respon lo *Diari de 'n Brusi*, diuent qu' ell aconsella als catòlichs que 's retirin de la Junta de Gracia mentres hi haja un protestant.

¿Qué tal? ¿Qué 'ls sembla?

Antiguament la caritat cristiana no mirava res més que la desgracia y acudia á socórela. Avuy los catòlichs practican la caritat, com los botiguers venen género, y miran de mal ull la botiga que 's posa al costat á ferlos la competència.

En lo lloc que ocupava la *Fonda Barcelonesa*, Rambla de las Flors, cantonada al carrer del Hospital, s' hi ha montat un nou establiment ab lo títol de *Fonda nova d' Espanya*.

Jo l' asseguro que si hi van ne quedaran contents aixís del tracte esmerat, com de la baratura dels preus.

Lo duenyó que 's diu senyor Guardiola, no 'n tindrà prou per guardarhi las ganancies, y ja tracta de comprarne un' altra.

L' *Epoca* es un periódich molt humanitari.

Per combatre als insurrectos de Cuba demana que 's formin batallons de negres, per la raho de que son més desanimats y no concedeixen quartel.

Un periódich constitucional respon que millor seria que 's formessin batallons de gossos de presa que son encare més desanimats que 'ls negres.

Y nosaltres creyém que fora millor enviar á Cuba batallons de reformas.

Una afirmació del Brusi:

«Lo sentiment religiós del nostre poble es pura forma, aixís com era avants viva realitat.»

Si, es cert: la realitat se presenta sempre quan lò pandero està en mans dels conservadors.

Lo sentiment religiós es pura forma; y no obstant la llibertat de conciencia no existeix en la Espanya conservadora.

La realitat es aquesta.

UN ESCLAU.

(A MON AMICH APELES MESTRES.)

Soch negre, no tinc la gloria
de saber qui 'm dugné al mon:
de una trista y carta historia
guardo una débil memoria
que l' temps ab son vei confon.

Sè solzament que la mare
tingué déu fills: ningú sab
tanta descendència non pàra;
potser tots son vius encara,
pero jo no 'n coneix cap.

Jo ab lo mèu pare vivia
de petitet; mes despiés,
quan casi hé l' coreixia,
l' amo se l' va vendre un dia
y ja no l' hi vist mai mès.

Y aquí visch: dins de ma pensa
hi ha recorts y aspiracions;
mon desitj tot se condensa
als hont lo deseans comensa,
als tinc mas ilusions.

¿Perque so esclau? En ma vida
no crech haber fet cap mal:
en cambi en ma pell curtida
hi ha fet mès d' una ferida
la tralla del majoral.

Jo hi sentit di alguna volta
que Déu nos fa á tots de fanch,
qu' ell regeix tot lo que 'ns vota:
jo l' prego.... mes no m' escolta....
¡Esclar!... Cóm que Déu es blanch!

¡Qué hi faré!... Molts cops imploro
un cambi en ma situació
pero després ho deploro:
¿de qué 'm queixo? ¿perqué ploro?
¿puch ser res mès que l' que só?

¿Ser libr?... A eixa idea sola,
seto que l' cor va á esclatar
y la sang bullint rodola....
¡Liber com l' ancil que vola!
¡libre com lo peix al mar!

Pero, no, això no es possible:
una volta uns van cridar:
—¡La llibertad! —¡Crit temible!...
Tremolo al pensá en l' horrible
càstich ab que l' van pagar.

No puch transformar ma vida,
no tinc cap mès horizont;
ma sort, per Déu escullida,
es, com ma cara, ennegrida;
negre es per mi tot lo men.

Callo, treballo y sufreixo,
sense e' perár may demà;
soch un esclau y obeheixo....

Al mèu amo l' enriquixo;
per mi tot just guarxo l' pa.

Qu' es estrany! Los blanxs que 'ns diuen
salvatges vils y embrutits
y entre l' faust del mon sonriuen,
vihuen de nosaltres, vihuen
á costa dels envilits....

Els son 'os que 'ns tirisan
revenentnos com anyells!
Els son los que 'ns maririsan,
y 'ns esplotan y esclavisan....
perque no som blanxs com el's!...

Es dir que l' qu' es negre s' guanya
lo seu sustent treballant,
mentres que l' blanch no 'n afaya;
si viu es se's perque escanya
y xucla als que te al devant.

¡Bé estich baix la tirania!
Soch negre, soch de vil sanch,
y vo serne no voldrà;
de vergonya 'm moriria
si per desgracia fos blanch.

C. GUMÀ.

Los conservadors estudian y 's creman las celles, y no poden sortir de las primeras reglas de l' aritmètica.
Al venir la restauració eran pochs; pero ván sumar tot desseguida.
Després repartien turrons, y naturalment ván multiplicar de una manera assombrosa.

Venen las qüestions de Cuba; lo qu' era dols se 'ls torna amarch, y comensan á restar.

L' un tira per un costat, l' altre per l' altre, y practican sense qu' ells se 'n dongan compte, la regla de dividir.

Y are crech jo que sense grans dificultats, y na-

LA CAMPANA DE GRACIA.

turalment com sempre, entrarán als quebrats.
Pero estich segur de que d' aquí ne passarán.

Deya un conservador parlant sobre la qüestió negrera:

«Molt se parla de la abolició de l' esclavitut; y fet y fet casi valdria més, ser bén radical y optar per l' abolició dels negres.»

Contestació de un demòcrata:

«Desde que als pobres negres los hi teniu tanta tirria s' han tornat blanxs. Avuy son lo blanch de las vostras iras. Pero hi ha una Providència y aquela qüestió us fará tornar negres á vosaltres.»

Es un pais lo nostre desde que 'ls conservadors lo regeixen, que no 's dona llibertat, ni siquiera al més negre pensament.

«Còm volen que la dongan als negres de Cuba?»

Del Museo de pinturas vá desapareixe dias endarrera un quadro molt popular. Representava 'l poble de Madrid flach, esquàlit, negantse á rebre un bossí de pà dels soldats francesos.

Lo públich ne deya 'L quadro de la fam.

«Ahont se troba aquest quadro?

Senyors conservadors, gírinse per tots costats, y per tot arreu ab més ó menys variacions, veureu lo quadro de la fam.

A Madrid l' Ajuntament ha votat 500 mil rals per celebrar ab grans festas lo matrimoni del rey.

Lo demòcrata Sr. Cervera, que á més de concejal es un gran metje oculista, tractá ab poderosas rasons de dissuadir al Ajuntament de fer aquests gastos intempestius. Pero s' estrellá.

Sr. Cervera: los cegos del Ajuntament de Madrid son com tots los cegos conservadors, no tenen cura.

Ja han marxat los pelegrins cap á Jerusalém.

Se n' han anat á bordo del vapor María.

Un recort: lo vapor María vá ser lo que vá introduir la febre amarilla l' any 70.

Cuidado, donchs, que á la tornada no 'ns porti la peste ab los pelegrins.

Estém en plena tardó. Cauhen las fullas dels arbres, y un poeta melancòlic diu:

«Venent ventadas agudas,
los tisichs quedan cadàvres,
cauhen las fullas dels arbres...
¿Ahont ván las fullas caigudas?

Un poeta satírich respon:

«Vols saberho? Vaja maco
aixuga 'l tèu llanto etern;
las arreplega 'l govern
y las mescla ab lo tabaco.

—Los demòcratas, deya un ministerial, están donant materia per un trencacaps.

—Efectivament, responia un demòcrata, nosaltres estém mirant molt tranquil·s com los ministerials se 'l trencan.

Lo caritatius senyor Muñoz vá repartir una part dels quaranta mil duros cedits als inundats, entre 'ls infelissos d' Aguilas.

Y 'ls arquitectes pedáneos d' Aguilas van arrebatar aquestas sumas als infelissos que les havian rebudades.

¡Aguilas! Ja 'u diu lo nom: auells de rapinya.

Los negres desitjan l' abolició de l' esclavitut. Y l' govern per formar més contrast ab los negres y ab aquests desitjos, sosté á Cuba 'l general Blanco.

Encare té humor lo govern. Fá pochs días qu' en Sivela ha publicat un decret sobre banys.

Hi dit que té humor, y potser es un' altra cosa. Al publicar aquest decret lo govern, potser ho fá porque 's veu ab l' aygua al coll.

Si 's presenta una crisis, diu un periòdich ministerial, encare hi ha tres solucions.

«Cánovas, Martínez Campos y Posada Herrera.» ¡Tres solucions! Vaja, sí: 'ls enemichs del ànima son tres: «Mon, dimoni y carn.»

Los Debats periòdich de Madrid diu ocupantse dels liberals conservadors:

«Los sèus publicistes escriuen lo contrari de lo que pensan: sos oradors van á defensar lo contrari de lo que creuen convenient: sos parciaus van á votar lo contrari de lo que desitjan.»

Comentari de un periòdich molt amich nostre:

«Y perque siga tot contrarietat, lo tiro 'ls hi sortirà per la culata, qu' es lo contrari del canó.

Contra lo que 's deya no es cert que 'n Martínez Campos vaja á Cuba.

Verdaderament, no hi ha perque se n' hi vaja. ¿Qué tè de ferhi alguna cosa, per ventura? Vostès dirán: sí, home, que vají á combatre l' insurrecció.

No es hora encare: ja hi anirà quan arribil' hora de firmar convenis.

Los conservadors son sempre 'ls mateixos homens ab los mateixos defectes.

Are prenen peu del nou alsament de Cuba per exclamá:—Res de reformas.

De manera que 'ls de Cuba s' alsan perque no hi van las promesas reformas; y 'ls conservadors no hi envian las promesas reformas, perque s' alsan.

Senyors, ¿volen que 'ls espliqui un qüento que no s' acaba mai?

* * *

Pero bén mirat, no es gens estrany lo que passa: los conservadors ja 'u hém dit, son sempre 'ls mateixos homes ab los mateixos defectes.

Algú abusa de la llibertat de imprenta y suprimeixen la llibertat de imprenta.

Algú abusa del dret de reunió, y suprimeixen lo dret de reunió.

Algú abusa del vot, y limitan lo sufragi.

No més que ab una cosa son una excepció de la regla: tots ells abusan del pressupuesto, y lo qu' es lo pressupuesto, aquest sí que no 'l suprimeixen.

Un periòdich moderat, diu que una criada cantava dias endarrera aquesta copla:

«La Habana se vá á perder,
la culpa la tienes tú...
con tanto y tanto convenio
y hacer las paces y el bú.»

Ja 'u veuen: la copla no es de lo milloret que corra; pero vaja, per ser treta de una criada Déu n' hi doret.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.—Villalonga.
2. ID. 2.—Paella.
3. ENDEVINALLA.—Pesseta.
4. MUDANSA.—Toch, foch, Roch, Moch.
5. CONVERSA.—Gil.
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Marte
Terra
Mare
Aram
Ter
7. TRENCACLOSCAS.—Hospitallet.
8. GEROGLÍFICH.—Valmés ser un petit amo que un gros mosso.

Han endavatin totas las solucions los ciutadans Guerxo y Zácaras; 7 Pere Borroméu; 6 Nef y Cloro y Pa y Naps; 5 Papet Lano y Marranya; 4 Un hortelá, 2 Sampantanum y 1 no més Capità Manaya.

XARADAS.

I.

Qui més mala, qui més bona
tots tenim prima segona;
el que sempre fa la tres
per mí val molts pochs diners,
y 'l que te algun capital
easi sempre fa 'l total.

II.

Bon dos tú menjas,
y 'l hu no veus;
lo tot fa prima.
Vejam si 'u tres.

DIAMANT.

BLANCH DE TAYA.

Me creman sens compassió
y sense haber fet cap mal;
y soch marcat com marcaban
tempus errera als criminals.

MUDANSA.

Lo marit de denya tot
se tot ab un amich mi u

XICUS.

y fet molt serio y formal
que 'n surtirà dins poch temps.

XABARI.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1	2	3	4	5	6	7	8
8	3	4	5	7			
1	2	3	4	5			
3	5	6	7				
1	5	6					
1	7						
- Lo que 's veu en la profe
—Un aliment.
—Un vehicul.
—Una flor.
—Lo que es la artillería.
—Una lletra.

DOS ESCAPATS.

QUADRAT DE PARAULAS.

Substituir los punts ab lletras quellegidas vertical y horizontalment digan: la 1ª ratlla un menjar; la 2^a un instrument; la 3^a un metall y la 4^a lo que fan las eriatures.

MARRUIXA.

TRENCA CLOSCAS.

Madrid, Barcelona, Coruña, Granada, Jaén, Orense
Posar aquests noms de modo que llegits diagonalment digan lo nom d' una nació.

RACHOCHE.

GEROGLIFICH.

III	III	A	S	+
q	u	E	F	
A	N	25,		
10	10	6	10	10
25	D	I	R	
U	U	U	U	

NAS DE LLORO.

Cuarta relació de las cantitats y objectes rebuts pels inundats del Sudeste de Espanya, que doném sens traduir per falta de temps.

Suma anterior. 2048 Rs. 98 cénts.

Charles Ros de Eperny (Francia) remite en carta del 6 de Noviembre, 40 rs.—El Colegio Náutico-mercantil de Vilasar de Mar, dió una función dramática en la que tomaron parte los alumnos y la sociedad coral Robinsons a favor de los inundados que produjo 287 rs.—Mateo Marquez entrega un pantalón, una americana y dos chalecos todo usado con mas 8 rs.—Un fadrí quiquillaire entrega cinco docenas pendientes y dos docenas medios aderezos de papel Bristol.—Fidel Grifol fabricante de géneros de punto en Gracia entrega: catorce pares calcetines algodón; seis pantalones de punto, seis camisetas, ocho pares calcetines de lana todo para hombre y además dos camisetas y quince docenas pares de medias para niño todo nuevo.—S. M. 2 rs. para los trabajadores y 2 para los de Murcia, 4 rs.—Un Barceloní lector de la Campana de Gracia, entrega, cuatro chaquetas de hombre; unas sayas de mujer y unos botines de niño todo usado.—Un Barceloní de Hostafrachs para los trabajadores necesitados 10 rs.—José Roca de Pons corresponsal de la Campana, recojido de sus suscriptores 82 rs.—Señores Garecería hermanos entregan once camisas y diez y siete calzoncillos para niño con mas, seis pantalones, cuatro enaguas, un peinador y veinte juegos de cuellos y puños para Señora y nuevo todo.—Jaime Llovera de S. Antonio de Vilamayor corresponsal de la Campana de Gracia, remite 109 rs. en esta forma.—Recojido de los suscriptores.—J. P. 6, J. Ll. 4, B. J. 4, J. T. 2, E. B. 3, J. T. 4, N. J. 4, A. N. 10, M. B. 6, J. B. 4, B. T. 6.—Además por el producto de una función dramática que dieron los aficionados 56 rs.—José Brunet de Hostafrachs remite seis gorras nuevas.—Vicente Corten que incluimos en la lista del 16 del actual de donativos á favor inundados, debiendo ser á la de Obreros sin trabajo 1 rl.

Total recaudado para inundados 2558 rs. 98 cénts.

SUSCRICIÓN Á FAVOR DE LOS OBREROS SIN TRABAJO.

Benito Martí, Un billete del Hospital de Santa Cruz número 6859 de la Rifa que debe celebrarse el 3 de Noviembre de 1879.—Vicente Corten 1 rl.—Un demòcrata Manresa que perteneció 22 años á la classe obrera de tejedores de Velos de Barcelona y hoy se encuentra paralítico 400 rs.—Un demòcrata yerno del paralítico 8 rs.—Total 109 rs.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Han enviat xaradas ó endavinallas dignas d' insertar-se 'ls ciutadans Menius, Buscas, Pau Sala, Nef y Cloro y Joan de las Cantimplinas.

Las demás que no s' indican no 'ns serveixen com y tampoc lo qu' envian los ciutadans Poca pena, Miranius, Escolastica, Pepet del Sarau, Joan Biillas, Piñó de Vilanova, Noy del Bogatell, Noy de sucre, F. Solà, Joan R. Trillas y Fonts, y Claretat.

Ciutadà Cirineo. Publicarem los epígramas.—Nef y Cloro La poesia es molt repelosa, s' enten la forma.—Trepilja espines: Queda complascut.—J. M. B: Publicarem las cantarelles.—N. Reniu: Ja veurà la batallada en lo present número.—Paula dels Soehs: Lo que 'ns envia té un caràcter massa personal y es poch interessant pel públich. Consideri que nosaltres escribim pel públich y no per complaure a algú particular.—Pau Colom: Anirà 'i geroglífich; las batalladas no poden insertar-se.—Sane-luab En los geroglífichs que 'ns envia falta la solució, repeteixils ab aquest requisit.—Manuel: Gracias per l' atenció que 'ns dispensa.—Radical: Sabadell: Queda complascut.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, fill, Arch del Teatro, 21 y 23.

UNA QUESTIÓ DE «PEGÀ».

¡Pobre home! Quan ja la tenia à puesto, l' hi surten aquells dos de trascantó y l' hi estiran vuyt ànys.